

der so bili večidel sovraženi in poterti, kakor hitro so peršli sovražnikam v pést.

Od grozovitnosti Slovencov je peršel pregovor med Avarce, de Slovenec ni človek.

Pa so tudi Avarci gerdó delali s Slovencam; kadar so ga premagali, so ga v sužnost spravili, takó de imé Slovenec je per njih imé sužniga postal.

To imé se še dan današnji v ptujih jezikih najde in sužniga pomeni.

Od tega vedniga ponižanja pride, de Slovenci so nezaupljivi, in de radi za ušesi nosijo svoje skrivnosti. Zlasti ne zaupajo ljudém druziga jezika.

Slovenci radi skrivajo svoje stare navade pred ptujimi. Težko bode Nemec zvedel natanjko, kaj Slovenec misli, alj kakošne navade de ima.

Pokorni in bogljivi so sicer dosti radi; alj vunder ne marajo, de saj v varžatu figo pokažejo.

Kader bojo bolj podučeni, bojo tudi z več zaupanjem to deržali, kar si bodo skusili, de je za njih dobro. Krajnc nerad od stare navade odstopi, in kar je za dobro več lét skusil, terdno derži.

Slovencam očitajo, de se radi moštjujejo za prejete krivice, — in res je, de so menili, de to je moško, kadar se moštjuje, ino babje, ako se hudo s hudim ne povérne. Alj te reči so peršle od tega, kér jih sovražniki nasproti dražijo.

Prokopi piše, de Slovenci niso ne hudobniga, ne goljufiviga nagnjenja. Večidel so pošteni, ino tudi proti ptujcam dobrotljivi.

(Dalje sledí.)

Nove slovenske bukve.

Drobtince za novo léto 1849. Na svetlo dal Matija Vodušek, apat v Celi. Natisnil J. K. Jeretin v Celi.

Zares žalostniga serca smo bili, ko so nam milostljivi knez in škof Lavantinski okoli noviga léta med drugimi rečmi tole pisali: „Letašnje léto „Drobtinc“ mislim de bo poslednje. Kruha je v mnogih časopisih in listih toliko, de v prihodnje po drobtincah prašanja ne bo. Bote za novo léto 1849 „Drobtince“ prejeli, jim pa pogrebnico napišite.“ — De sta nas tedej z veseljem, s serčnim veseljem napolnila „predgovor“ in „priporočilo“ letašnjega tečaja, ki nam obljudita, de ljube „Drobtince“ prihodnje léto vunder spet na svitlo pridejo, namni treba tistim še posebno zagotovljati, ki vedó, de „Novice“ in „Drobtince“ ste si bile že od perviga začetka nar zvesteji prijalici eniga serca, eniga naména: podučiti slovensko ljudstvo v mnogoverstnih potrebnih rečeh.

Res je, de imamo zdej Slovenci mnogih novih bukev in časopisov: tote milo bi pogreševali poterjeniga in ljubljeniga stariga prijatla, ki je toliko lepiga in koristnega svojemu narodu skozi več lét daroval, in ki bi nam zdej ta dar le zato odtegniti hotel, kér v svoji ponižnosti misli, de ni prihodnjič več potreben. Lahko jo rečemo, de med mnogimi jezeri Slovencov, ki „Drobtince“ berejo, ni eniga, ki bi ne bil ž njimi zadovoljin, naj bo prost kmet ali omikan človek, naj bo učenik ali učenec, duhoven ali ne, mlad ali star, možák ali ženska, tih bravec ali goreč in za svoj narod nadušen Slovenec: vsak najde v njih drobtinco, ki jo njegovo serce poželí. Naj reče, če kdo more, de ni taka!

Tako smo sodili druge léta; tako sodimo tudi léta, ko smo prebrali letašnji tečaj, s katerim so se gosp. Celjski opat izverstniga vrednika skazali. Stari blagi duh vladuje v novih sostavkih, in že iména gosp. pisavcov, ktere najdemo v letašnjim tečaji, so iména glasovitih Slovencov, kakor Lavantinskoga škofa, ki so „Drobtince“ spet bogato obdarovali, Stojana, M.

Majerja, Hašnika, Dr. Muršeca, J. Poklukarja, Krajnca, Virka in več drugih.

V poterjenje svojih besedí bomo dali bravcam „Novic“ pri pervi priložnosti en sostavek za pokušnjo, danes jím podamo eno pesmico.

Kar besedo sostavkov vtiče, je tudi léta večidel taka, kakoršno naši bližnji štajarski Slovenci govoré, ki se ne loči ravno veliko od naše slovenštine. Sèmtertje zadenemo — de vse odkritoserčno povémo — na kak slovniški pregrešek, na priliko, de se njegov, njih rabi namesto svoj; de se v zanikavni vézi (in negativen Sätzen) kazavnik (accusativ) rabi namest rodavnika (genitiv); de se ne dela povsod razloček med določivnimi in nedoločivnimi prilogi (bestimmende und nicht bestimmende Beiwörter) i. t. d., — tote ti in enaki pogreški so gotovo večidel le tiskarni pogreški, kterih se, ako smo še tako pazljivi, nikdar popolama obvarovati ne moremo. Kdor je imel z natísam bukev sam opraviti, ne bo zavoljo tega vergel kamna na nobeniga vrednika.

Tudi natí, papir in jekloréz — podobšina sv. Modesta — kažejo, de sta si tiskar in založnik zares prizadjala, slavno delo tudi v lični obleki na svitlo dati.

„Novice“ tedej le svojo dolžnost spolnejo, če spet letašnji tečaj „Drobtinc“ vsim Slovencam živo priporočé, in če serčin pozdrav: „Živijo še mnoge léta“ pošljejo svoji predragi Štajarski tovaršici!

Iz Tersta.

„Slavjanski rodoljub“ se imenuje mesečni časopis, ki ga je začelo enkrat na mesec slavjansko družtvu v Terstu na svitlo dajati. Pervi list pod tem imenom je prišel pretečeniga mesca na svitlo, kteriga vrednik je gosp. Janez Cerer, sedanji predsednik Teržaškega družtva in Slovencam dobro znan rodoljub. Na veliki pôli obseže pervi list mnogo lepih sostavkov, iz katerih svojim bravcam podamo sledečiga:

Nova kronska deželica.

Beremo v teržaških novinah „Osservatore“, de Istrijani mislijo odbornike (deputacijo) njih Cesarski Svitlosti poslati s prošnjo, de bi ne bila Istrija Krajnski deželi in Goriški grofii kot kronska dežela perdržena, temuč tudi ali samostalna kronska dežela priznana ali pa vonder s Terstom zedinjena. Zadnja bo mende veljava, in Istrija, kakor doslej, s Teržaškim deželskim po-glavarstvom zedinjena ostala. Če bo pa le sam Terst s svojim okrožjem samostalna kronska dežela, kér v besedah svitliga Cesarja, o ti reči Teržaškim poslancam danih od Istrie, nič govorjeniga bilo ni, bomo pa znati veselje dočakali, de bo tudi Istrija samostalna kronska deželica cesarskoga namestnika (Statthalterja) v sredi dežele (morde v Gimini ali v San Vincenti) imela. Kaj bodo pa tisti Slovenci, kteri niso nikdar Istrijani — temuč le po sili k Isterski kresijski okrajni potegnjeni bili — Slovenci Novograjskoga kantona — Dolinske, Kastavske in Rakovaške verh-županije, storili? Ali se bojo raji Istrijanam perdržili ali pa Krajnski deželi, kteri od nekadaj slišijo? ali pa bojo morebiti tudi prosili samostalna kronska deželica biti?

Jezikoslovne drobtinice.

(Kaj bo z „narodnostjo“?) Beseda národnost ali narodnost je sedanji čas potrebna beseda; še bolj potrebno pa je, de njéni pomén dobro vémo. Kaj poméni narodnost? Poméni s plo h vse, kar je narodoviga, — posébej pa, kar ima kak národ posébniga, razločniga od drugih naródov, postavim: šege, jezik i. t. d.; tedaj kar je narodoviga posebej. Torej pravijo Rusíni (Ruthenen) narodovost, (ne národnost), za to kér je narodovo. (Tudi nekterim našim ljudém bi bilo raz-